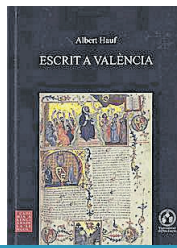

comentaris literaris
per Josep Palomero i José Miguel Segura**ALBERT HAUF**Escrit a
ValènciaEditorial:
**Universitat de
València & AVL**
València, 2022
Pàgines 798
Estudis literaris

La Universitat de València i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua han homenatjat el professor Hauf pel seu huitantè aniversari amb esta miscel·lània de textos propis, fruit de la seua investigació sobre diverses obres de la literatura catalana i provençal medievals, la seua especialitat principal, en què ha destacat com un dels màxims experts. Professor durant anys a la Universitat de Cardiff i posteriorment catedràtic de la de València des de 1987, amb el seu magisteri, la seua investigació i les seues publicacions, s'ha guanyat un prestigi inqüestionable en el seu camp que, unit a la seua bonhomia, ha suscitat admiració i estima per part de col·legues i deixebles.

Este volum, editat a cura dels professors E. Casanova i R. Ferrer, conté vint-i-set treballs distribuïts en cinc seccions: Historiografia medieval, De Francesc Eiximenis a Vicent Ferrer, Ausiàs March, Novel·la cavalleresca, Jaume Roig i Isabel de Villena. Són un conjunt d'aportacions d'una originalitat sorprenent, com correspon a la labor investigadora d'un savi insigne, que ja va publicar la versió crítica definitiva del *Tirant* i pròximament apareixerà la del *Vita Christi* d'Isabel de Villena. Company de l'Acadèmia durant dos dècades, s'hi troben a faltar la seua sapiència, mesura i bons consells. **JP**

MARY BEARDSPQR. Una historia
de la Antigua RomaTraducció:
Silvia Furió
Editorial:
Crítica
Barcelona, 2022
Pàgines 647
Assaig

Mary Beard és una reconeguda especialista en el món clàssic, catedràtica en la Universitat de Cambridge. Segons els especialistes en la matèria, al prestigi de la carrera d'aquesta autora britànica cal afegir-li l'originalitat del punt de vista que presideix els seus treballs, amb el qual intenta llançar llum sobre aspectes desconeguts de l'antiguitat greco-llatina al mateix temps que reflexiona sobre el quefer de l'historiador i de les fonts de les quals aquests disposen per a trenar un discurs historiogràfic que, en aquesta mena de temes, sol estar tenyit d'un hie-ratisme sovint excessiu i sempre infundat per a aquesta professora.

SPQR. Una historia de la Antigua Roma no és, en aquest sentit, una obra menor, atès que en ella es desplega la visió personal i intransferible que Beard té del que va arribar a ser el major imperi de l'antiguitat. El lector s'adverteix del caràcter personal i intransferible d'aquesta visió en el mateix pròleg del llibre, distingint totalment en ell el que podria considerar-se «ficció» del que són interpretacions –la seua entre moltes altres–. El títol fa referència a les sigles de l'expressió llatina «Senatus Populusque Romanus» –el Senat i el Poble de

Roma– com a objectes primordials d'estudi: per una banda l'alta política, el Senat, gairebé sempre protagonitzada per una elit que la va practicar tant amb la paraula com la violència, i per una altra el Poble, les capes populars de la societat de la *urbs* i de la resta del *imperium* com a element al qual a penes se li ha vingut parant esment en la historiografia oficial. El marc temporal estudiat per Mary Beard és el que va des de les boires de la fundació de la ciutat de Roma fins a l'any 212, en el qual Caracalla va concedir l'estatus de ciutadans romans a tots els habitants de l'*imperium*: és a dir, la qual cosa ve coneixent-se com el període de l'antiga Roma Clàssica, en el qual se succeeixen les etapes arcaïques, com la fundacional (mite de Ròmul, Rem i la lloba capitolina, la primitiva Alba Longa, els etruscos, les savines, etc...), la monàrquica al costat de la republicana i la imperial, la frontissa de la qual és la figura de Juli Cèsar i el primer emperador, Octavià –més conegut com a Augusto–. Al mateix temps que l'autora desenvolupa la seua visió cronològica dels fets, els mites, els espais i els personatges, sotmet a crítica la historiografia que fins ara s'ha construït sobretot això, incloent-hi els mateixos autors romans –Plini, Tàcit, Suetonio, etc.–. Una matèria que pot semblar tan saberuda i acadèmica com aquesta és, a les mans de Beard, una obra amena, amb una voluntat divulgadora que es val d'un discurs construït mitjançant un llenguatge que defuig els academicismes, que pretén ser accessible sense renunciar a la documentadíssima visió de la mateixa autora. *SPQR* és, a més de tot això una sòlida reflexió sobre les múltiples fonts documentals que ens han arribat a través del temps, tant escrites com plàstiques. Un impagable treball presidit de principi a fi per la tesi que en la història sempre hi ha una cara i una creu, llums i ombres davant les quals convé mantenir-se sempre equidistants i crítics. **JMSR**

VICENT PALACIOS BELLVER Quan ho teníem
tot per ferEditorial:
**Institució Alfons el
Magnànim - IVEI**
València, 2021
Pàgines 181
Memòries

Hi ha persones que porten dins el cuquet de l'expressió escrita i un bon dia es posen plasmar les experiències principals de la seua biografia personal. La gràcies està en saber superar el perímetre de la pròpia individualitat i expressar-se en representació de la seua generació, perquè les vivències generacionals d'un grup d'edat en relació amb el precedent i el posterior són distintes.

I això, Vicent Palacios Bellver ho ha fet molt bé en dos entregues memòries: en la primera, *El carrer de Sant Onofre*, va recrear el món de la seua infantesa a Torrent: com, a base d'estudis nocturns, va entrar a treballar a la Caixa d'Estalvis de Torrent des d'on, a conseqüència de l'evolució de les empreses bancàries, va arribar a ser coordinador de l'Obra Social i Cultural de Bancaixa, on va impulsar la normalització del valencià. En este altre, en part continuació de l'anterior, rememora les vivències de la seua joventut entre els anys seixanta i els huitanta, des de la dictadura a l'autonomia. Cada un dels dotze capítols està titulat amb una frase pertinent de cançons de Raimon. Són memòries que un dia serviran als antropòlegs per a documentar com hem sigut. **JP**

R. D. M.
CASTELLÓ

La Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació (Magnànim) acaba d'editar *La llibertat és indivisible*, una selecció dels cent set articles que ha preparat per a aquesta edició l'acadèmic i col·laborador de *Quaderns* de *Mediterráneo* Josep Palomero, que va fer la tesi doctoral sobre la vida i obra d'Artur Perucho, i que té per objecte recuperar la seua figura com a periodista i oferir al lector actual una mostra representativa dels seus propòsits també com a publicista.

Cal destacar que el llibre del lingüista borrianenc és el número 14 de la col·lecció «Papers de Premsa» que dirigeix el periodista Emili Piera.

Una edició en cinc blocs temàtics
Els articles, escrits tant en valencià com en castellà, estan distribuïts en cinc blocs temàtics ordenats cronològicament.

El primer bloc, titulat «Impressions, observacions, reflexions», conté quaranta-un articles. És un calaix de sastre en què s'han reu-

L'Alfons el Magnànim 'recupera'
la figura d'**Artur Perucho**

«La llibertat és indivisible» reuneix 107 dels seus articles

nit textos de temàtica diversa, com ara evocacions d'amics i de persones admirades, novetats literàries i comentaris teatrals, consideracions sobre el periodisme, impressions de ciutats i, fins i tot, un parell de narracions humorístiques, gènere que Perucho també va practicar.

En el segon bloc, titulat «València i Catalunya» s'han seleccionat només huit articles dels molts en què va expressar el seu punt de vista sobre les relacions que havien de tindre aquests dos territoris, el seu concepte de valencianisme i de catalanisme i, en definitiva, com entenia el nacionalisme.

El tercer bloc, que conté vint articles, titulat «Internacional», tracta de mostres en què descri-

«La llibertat és indivisible».

gué el panorama europeu d'entreguerres.

En el quart bloc, «La República. Política espanyola», s'han inclòs tretze articles sobre la política espanyola de l'últim període de la dictadura i del sexenni republicà, en què prestà una atenció especial a l'Estatut de Catalunya, que considerava un model per a les aspiracions valencianes en matèria d'autonomia.

L'últim bloc, «La guerra civil», consta de vint-i-cinc articles publicats durant eixos tres anys en la premsa comunista.

Un breu perfil
Artur Perucho i Badia (Borriana, 1902 – Mèxic DF, 1956) ha sigut un dels escriptors i periodistes va-

lencians de la generació de la República més oblidats. El 1929 fou corresponsal a París de *Diario de Barcelona*, on escrigué Ícar o la impotència (també editat pel Magnànim en la seua col·lecció Biblioteca d'Autors Valencians) i on conegué la traductora Lucienne Gache, amb qui es casà a Madrid el 1935. Va assistir al cinquè i el sisè Congrés de les Minories Nacionals (Ginebra, 1929 i 1930). Fou lector de la Universitat de Marburg i publicà Catalunya sota la dictadura. Concorregué sense èxit per Castelló a les Corts Constituents de la República i fou secretari particular del ministre d'Hisenda Jaume Carner i Romeu, d'Esquerra Republicana de Catalunya. Durant la guerra civil s'afilià al PSUC. Fou director del setmanari Mirador, reductor de la productora i distribuïdora cinematogràfica Film Popular i director de Treball, l'òrgan dels comunistes de Catalunya. Després de la caiguda de Barcelona passà a França i l'abril de 1939 embarcà rumb a Mèxic, on va destacar com a periodista.

Més informació en la pàgina web: alfonselmagnanim.net ■